

รูปแบบการทำงานแบบคนรุ่นใหม่หรือ NextGen Work

จากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลให้เกิดรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ขึ้น เช่น เศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) และเศรษฐกิจแบบชั่วคราว (Gig Economy) รวมทั้งทำให้เกิดลักษณะการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ คือ รูปแบบการทำงานแบบคนรุ่นใหม่หรือ NextGen Work ซึ่งเป็นการทำงานที่เน้นอิสระในการเลือกงานและจัดระบบการทำงานของแต่ละบุคคล เอื้อให้บุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากสามารถรับงานจากผู้ว่าจ้างหลายที่พร้อมกันได้ อีกทั้งยังเอื้อให้บุคคลสามารถจัดการเวลาการทำงานกับเวลาการใช้ชีวิตส่วนตัวให้เกิดความสมดุลและเหมาะสม รูปแบบการทำงานดังกล่าวครอบคลุมลักษณะงานสัญญาจ้างงานโครงการ งานไม่เต็มเวลา งานตามฤดูกาล งานชั่วคราวหรืองานไม่ประจำ อาชีพอิสระ การว่าจ้างเพื่อทำงานเฉพาะกิจ เป็นต้น

“

1 ใน 3 ของ
กลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย
มีแนวโน้มการทำงานแบบ
NextGen Work
สูงกว่าคนในกลุ่มอื่น

”

จากข้อมูลการสำรวจรูปแบบการทำงานที่ต้องการกับกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 18-65 ปี จำนวน 9,500 คน จากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก (ManpowerGroup, 2017) พบว่า รูปแบบการทำงานแบบคนรุ่นใหม่ (NextGen Work) กำลังได้รับความนิยมในปัจุบัน โดยร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ตนเองพร้อมที่จะเปิดรับการทำงานแบบคนรุ่นใหม่ในอนาคต และมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนระบุว่าตนเองกำลังทำงานแบบคนรุ่นใหม่อยู่ ณ ปัจุบัน นอกจากนี้ ร้อยละ 90 ระบุว่าตนเองมีความสุขกับการทำงานแบบคนรุ่นใหม่ และวางแผนจะทำงานรูปแบบนี้ในอนาคต

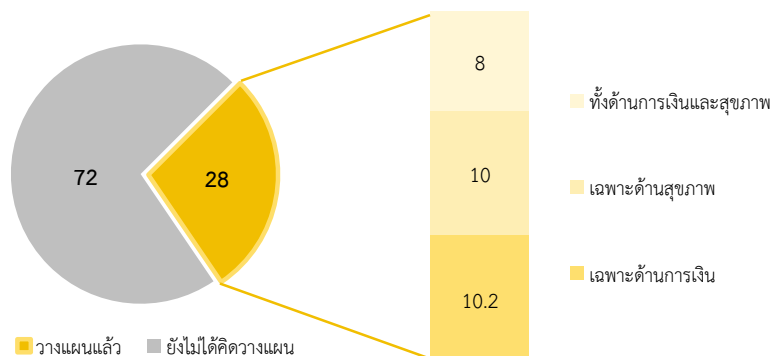
สำหรับประเทศไทย ข้อมูลจากการสำรวจของ Fastwork ซึ่งเป็นเว็บไซต์และแอปพลิเคชันให้บริการจัดหางานออนไลน์สำหรับฟรีแลนซ์และอาชีพที่เป็นพนักงานประจำ พบว่า ในปัจุบันแรงงานในประเทศไทยมีลักษณะการทำงานแบบคนรุ่นใหม่จำนวนมากกว่า 2 ล้านคน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 300,000 - 600,000 คน โดยเฉพาะในกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย (กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี 2524 - 2544) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานจากแบบดั้งเดิม (Traditional employment) สู่รูปแบบการทำงานแบบเป็นนายตนเอง (Self-employment) และมีแนวโน้มในการประกอบอาชีพในรูปแบบใหม่มากขึ้น โดย 1 ใน 3 ของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายมีแนวโน้มการทำงานแบบ NextGen Work สูงกว่าคนในกลุ่มอื่น ๆ ที่มีอายุมากกว่า เนื่องจากคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่ชอบการทำงานประจำเป็นเวลานาน และต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่จากการทำงานหลายที่ (Wiedmer, 2015) อาชีพที่ผู้ว่าจ้างนิยมจ้างบุคคลในลักษณะการทำงานแบบคนรุ่นใหม่ในประเทศไทย 4 อันดับแรก

ได้แก่ อาชีพกราฟิกดีไซน์ อาชีพเกี่ยวกับการตลาดออนไลน์และโฆษณา อาชีพเกี่ยวกับเว็บและโปรแกรมมิ่ง และอาชีพเกี่ยวกับงานเขียนและแปลภาษา

แม้ว่าเด็กรุ่นใหม่จะเป็นกลุ่มที่ชอบความเป็นอิสระ ต้องการเป็นผู้จัดการตนเอง รวมถึงชอบการทำงานที่มีความยืดหยุ่นสูง แต่ยังเป็นกลุ่มที่ตระหนักถึงความสำคัญของความมั่นคงด้านรายได้ และสวัสดิการ ดังนั้น จึงพบว่ากลุ่มเด็กรุ่นใหม่จำนวนมากยังคงทำงานในระบบทั้งภาครัฐและเอกชน แต่มีบางส่วนที่ต้องการเพิ่มรายได้ และตอบสนองความขึ้นชอบส่วนบุคคล ด้วยการทำอาชีพที่ 2 และพร้อมจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอิสระเป็นอาชีพหลักได้เช่นกัน หากสร้างรายได้ได้มากกว่า

อย่างไรก็ตาม กลุ่มคนรุ่นใหม่ยังจำเป็นต้องมีการปรับตัว เพื่อให้สามารถตอบสนองการทำงานในรูปแบบใหม่ ซึ่งนอกจากด้านความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลแล้ว ระบบความคิดก็ต้องมีการพัฒนาไปสู่การคิดเชิงวิเคราะห์ และการคิดเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น รวมทั้งจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการออมเงิน และการวางแผนด้านการเงินในอนาคต เพื่อความมั่นคงของชีวิตในยามเกษียณ ซึ่งจากการศึกษาพลวัตความเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของไทยและการเปลี่ยนผ่านสู่การทำงานแบบ NextGen Work โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับบริษัท ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (กรกฎาคม 2562) พบว่า กลุ่มคนที่ทำงานในรูปแบบใหม่ยังไม่มีตระหนักถึงเรื่องการวางแผนด้านการเงินในอนาคตเท่าที่ควร โดยในกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 18 - 39 ปี จำนวน 6,255 คน พบว่าร้อยละ 72 ยังไม่ได้มีการวางแผนเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตในยามเกษียณ

แผนภาพ 21 การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณ

ที่มา: การสำรวจการทำงานแบบ NextGen Work โดย สศช. ร่วมกับ บริษัท ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด